

לרכב על אופניים, לצורך הופעה בת שניה לרוחב הבמה, בהצגת אדון בידרמן, עלו בתוהו רודנסקי מופיע על הבמה כשהוא נוטע על האופניים, כשרגלו האחת על הדישה והשניה באוויר.

★ ★ ★

עם הראש, באדמה

לפחות שמונה שעות ביום מקדיש לבי חובב האוטוביוגרפיה שלו קלאודיו ג'יקובס, האדם שתואר עליידי העיתונות הישראלית כנגסטר אמריקאי מסוכן, ונלא לפני שנה ללא משפט ושחרר (העולם הזה 1082). אם אמשיך בקצב זה, טוען ג'יקובס, "אסיים את ספרי תוך שישה חודשים". לדבריו, הביעו כבר שני מ"לים אמריקאים את רצונם לרכוש את זכויות ה-... אהובתו של ג'יקובס, הצעירה לילי ג'ופררי, שוכחה אף היא לפרסום עמו, עומדת לעזוב את הארץ. היא זכתה בסטיפנדיה של קרן התרבות האמריקאית, ועומדת להשתלם בציר ברומא... אמן ישראלי אחר, המתקדם בחוץ לארץ, הוא הרקן השתום ונבההקומה שבעין לוי. ש- אחרי שהות של שנתיים וחצי בלונדון, קיבל סוף סוף את רשיון העבודה שלו. שמעון לוי, הניכה של גרטרוד קראוס, זכה לרשיון העבודה, שיקנה לו זכות הופעה על במות בריטיות, בנכות התערבותם של חבר פרי למנס בריטי ואחד מנציגי בית-המלוכה... מיכאל זאוכר (20), איש שהיה בוקר ובנו של העיתונאי אלכסנדר זאוכר, אשר קיבל בשבוע החולף מאוצר המדינה סכום של 2008.447 ל"י, כתמורה עבור מטיל הזהב שמצא בשדה, צחק למקרא ה- ידועות שהופיעו בעתונות וסיפרו כאילו המשק איפשר לו להחזיק ברכוש פרטי, על סמך התקדים שבו בן-גוריון לא מסר לילי הקיבוץ את רכושו הפרטי. "איפה יש לחברי המשק זמן לרוץ על כרף גיחך, כולם הולכים עכשיו עם הראש באדמה, מחפשים זהב... את הטוענים כי קרייני קוז'ישראל אינם יודעים את מלאכתם, הציטרפה השבוע גם הד"ר אירנה גרבי, מצרעה לתורת-הדיבור באוניברסיטה העברית בירושלים. היא צעקה על אחת הסטודנטיות, כי אינה מסוגלת לקרוא קטע עברי אחד בלי שגיאות. שם הסטודנטית - רבקה מיכאל, קריינית קוז'ישראל... אחד הסטודנטים והדווקים הנצחיים של האוניברסיטה העברית בירושלים, מקס פוגל, הגיע השבוע אל המנוחה והנהלת פוגל, דמת ידועה היטב ותושב קבוע של פינק הירוק שלמי, נשא לאשה את ברנדה ג'יי, ש- למדה בפקולטה למדעי היהדות בירושלים, התגלתה כבתו של מיליונר יהודי בפיטס- בורג, פנסילבניה, שם השתקע פוגל.

פסוקי השבוע

- ראש הממשלה דויד בן-גוריון: "אני צריך להגיד שאוני יודע באמת, אם נעשו פעם הכנות לאיזה מבצע שהשכילו לשמור אותו כל כך בסוד עד ביצועו, כמו מיבצע סיני, והבריונים בעולם כולו, הגדולים ביותר, היו מלאי-בישה שלא ידעו על הדבר הזה."
- נשיא ההסתדרות הציונית הד"ר נחום גולדמן: "יהדות העולם היא די עשירה כדי לקיים שלוש מדינות יהודיות."
- ח"כ המפלגה הדתית הלא-מית הד"ר יוסף בורג, על קבוצת המשטר החדש: "אנני מאמין שאת המשטר יביאו הצנחנים. אנשי המשטר החדש הם צנחנים שצנחו מאוירון על אי אחד."
- הבלש הפרטי דויד אלמוג: "איפה שאתה זורק אבן במדינה, אתה פוגע בגנב - והוא יגנוב גם את האבן."
- מזכיר הממשלה כתרביא בני: "חופש עתונות מלא קיים בארץ, ועל הציבור לדרוש לטובתו להגבילו במקצת."
- עורך-דין אברהם ווינשל, נשיא ההסתדרות עורכי הדין, בהגיגו על תמיכת בשיטת הבחירות האישיות באסיפת המשטר החדש ברמת-גן: "סוענים שבבחירות אישיות חייב המועמד לנשק לחיילי-לדום, כדי לזכות בפופולריות באיזור הבחירות שלו. ובכך, מוטב שהמועמד יצטרך לנשק לחיילי-לדום ולא במקום אחר אצל מזכיר המפלגה."
- העיתונאי אורי שלע: "היה היו שני אחים. האחד היה משפטן וגם השני לא שגא כסף."

עם חוש הומור, במועדון

לשורה הארוכה של נשים בעלות רשיון נהגות, נוספה לאחרונה גם צפורה שרת, אשתו של מנהל הוצאת עטיונד כושה שרת. מהתלהבותה מסתבר, כי היא לוקחת את תפקידה המשפחתי החדש ברצינות גמול רה, מתעדת להיות הנהגה של בעלה בנסיי עותו הבינעירונית... ערב עזבו את הארץ, בילה שגריר צרפת בישראל פייר ז'ילבר ערב במועדון התיאטרון. לא הסתיר את הנאתו הגדולה מהתכנית הסאטירית, גלושת העקיצות למשל, שהגישה רביעית המועדון, צחק בקול רם למשמע הפזמון על יעל דייק העיר: "עד עכשיו שחבתי שאין לכם בכלל חוש הומור בריא"... על החשיבות שהוא מייחס לתפקידו הנוכחי, כמזכיר הועדה הבין-משרדית למניעת תאור גות-דרכים, העיד השבוע סגן-אלוף שאול רמתי, דובר צה"ל לשעבר. הוא חישב ומצא כי בגלל תאונות-הדרכים מפסיד המשק הלאומי כ-30 מיליון ל"י לשנה. אם יצליח משהו להוריד את זה ב-10%, הרי שערכו למדינה יהיה כערכו של מפעל תעשייתי גדול. אולם רמתי לא יוכל להתמיד בתפקידו, מאחר ונתמנה קונסול ישראל בשיקאגו - תפקיד הנראה לו פחות חשוב ומושך מזה שבו הוא מכהן זמנית... בגלל משקל גופו הרב, נקלע אלוף-משנה אברהם יפה מדי פעם למצבים עדינים. לאחרונה, בעת טסעד באחת המסעדות ב- עיר, הבחין יפה באדם כחוש וצמוק שישב לידו ואכל ארוחה צמחונית. יפה לא יכול היה להתאפק והעיר לאיש: "כשמתחילים עליך, אפשר לחשוב שיש רעב בארץ!" ה- וכשמתחילים עליך יודעים מיד מה היא סיבת הרעב... אחרי תקופה ארוכה של עצבות ושעמום חזרה השבוע הכנסת למצב רוח עליו של הרפת וגידופים הדדיים. היה זה בעת הייון על נסיעתו של ראש-עיריית פתח-תקוה פנחס רשיש לברלין. שר- הפנים ישראל בר-יהודה ניסה ללמד זכות על רשיש כהביאו טענה ש-בעיר ארית ששם אין לאותה מפלגה יד בהנהלת העיר... "אין ראש רצית לומר", נשמעה הקריאה. סיכם את מחלוקת האברים ח"כ חרות היים לנדא שאמר: "פרשת רשיש היא לא עניין של ראש ולא של ידיים אלא של רגליים, כי המדובר בראש-עיר שנשא את רגליו וצאת את הארץ. אולי הרגיש שהכהונה שלו מכתימת ורצה לחסור ביקור בחו"ל". כאן נתנו חברי הכנסת חופש לל- שונם, הוציאו מאמתחותיהם את כל ביטויי העלבון וקריאות הדידות כמו: "גם רוח! צבוע! מכריח! נסרו בחלל הכנסת."

★ ★ ★

עם רגל אחת, באויר

כויכוח שנערך השבוע, אחרי ערב הקריאה של מחזהו של יהודה האזרחי, הטירונו. השתתף גם שחקן הקאמדי יוסף ירון, ה- מופיע בהקראה. ירון, שדיבר על מקורות היניקה של המועלים, קבע כזן השאר, לקול צחוקים המאזינים: "צבי בן-יאפריב לא היה הנין של תנועת נוער חלרי צית"... אגב, סיכויים רבים צפויים ל- מחזהו זה של האזרחי. הסיכויים גברו, לאור העובדה שברל פרימור, מרכז ועדת התרבות של מועצת פועלי תל-אביב, הצהיר שההסתדרות לא תומכן הצגות ממחזה זה, באם יוצג: "זהו מחזה אנטי הסטודנטי ת"... לבמאי שמואל בינב, המסיים את עבודת הבימוי במחזה הלילה ה-12 ב- תיאטרון הקאמרי, פנתה במאית צעירה, ש- ביקשה ממנו להיות אסיסטנטים שלו בלילה ה-12. השיב לה בונים: "אותך אני מוכן לקבל אפילו בלילה הראשון"... כשנשאל במאי אחר של הקאמרי, גרשון פרומקין, מדוע נטל על עצמו את מלאכת התרגום של המחזה פרשת פינדוס לקרלו לוי, השיב: "אני עושה זאת מתוך צללות. זה יותר קל מלחרגם אחר-כך תרגומים של אחרים"... יעקב אגמון, מנהל התיאטרון הקאמרי, אמר השבוע על המצב באחד התיאטרונים: "זה היה בדיוק כמו מצבה של נבחרת הכדורגל בפולין - 2:7 שבעה אנשים היו על הבמה ושניים באולם"... אחרי שהפליטונאי אפרים קישון פירסם רשר מה העוצקת את תיאטרון הבימה, על סילוי קה של השחקנית נאמה שאן, ניסו אנשי הבימה לקשור עובדה זו בכך, שמחזהו של קישון עין-כחונים, לא התקבל להצגה על ידי התיאטרון. עתה חרדים אנשי הקאמרי לדעת, על מי יכתוב קישון, כשיתברר גורלו של אותו מחזה, שהוגש גם לוועדת הפרטוריא שלהם... לשמואל סגל שחקן הביוור נולד השבוע בן... כל נסיונותיו של שמואל רודנסקי ללמוד

יעל בקומה החמישית

התמקלע בידה. הסיפור מתחיל, לדבר רי השבועון, ב-12 בספרואר 1939, ב- כפר הנהל הקטן, סמוך לחיפה. בטרם מלאה לה שנה, נעצר אביה עלידי האנגלים. בקאן, בחדרה שבמלון קרל טון, סיפרה: "זכרוני הראשון הוא מאז בני - עומד מאחורי הסורגים. היו לוק חים אותי אליו, מכיוון שהייתי קטנה ויכולתי ללטפו מבעד לסורגים." למשה דייק, קובע מאטש. לא היה מקום באותו עולם של 1939. "הוא אינו יהודי, כי אם ישראלי. הוא לא נולד בניטו ואינו מחכה שיקססוהו בכוכב משושה, שיקנה לו זכות לנסיעה בכיוון אחד. על חוף ים כינרת, ביהודה, הוא מרגיש בבית. והוא רוצה שהעולם ידע זאת. לכן מצאו אצלו החיילים האנגליים מחסן נשק, שנועד ללוחמים אלמונים בעמק הירדן. עוצצים אותו. הגנרל ויג גייט מחמיר: עשר שנות עבודת-פרך, בכלא עכו, חדל משה להיות לוחם-פרך. תרת: הוא נהיה אסטרטג. אם למד לקרוא, הרי זה כדי ללמוד אנגלית; ואם למד אנגלית, הרי זה כדי לקרוא את תיאור המלחמות של נאפוליאון". הסיירים המתנדבים שלו, מבודדים במד- בר סוריה. "אם לא יגיעו האוסטרלים מיד - הם אבודים. האיוב - כלומר הצרפתים - יכיר אותם. מראש מיגדל, סוקר משה דייק בדאגה את גבעות ה- חול. לפתע פוגע קלעי צרפתי במש- קפתו, ומכניס אותו להיסטוריה. העדשה מרסקת את עינו השמאלית. דייק, יותר מת מאשר חי, מחזיק עדיין מעמד. האוסט- רלים מגיעים, והיסלר מפסיד את אשר רצה יותר מכל: המרת התיכון". פסוק אשר העתון הצרפתי מייחס ל- יין: "אני רואה בעין ימין; ובעין שמאל אני מפקד. שני כינויים שהוא מעניק לדיין: "אויבעל" מפי ידידיו, ו- "זאב הגנב" מפי אויביו.

לא נערה בעייתית

משה דייק אינו, למעשה, אלא נושא צדדי של הכתבה, המוקדשת ליעל דייק הסופרת. את הכטר כתבה בתחילתו המשפחתית של קונסול צרפת בתל-אביב, על חוף ימה של צרפת. יעל, לבושה אפודה מקופלת-צווארון, חיה של לבה, בישלה לעצמה, ובין פרקי-כתבה למש- גנו עלתה על אופניה, יצאה ללגום כור סית עם דייוני הכפר הסמוך. התמונות המלחת את הכתבה מראות את יעל מטיילת בקאן (ראה תמונה ל- עיל), מתאמנת בנושק בצבא. לומדת מאי בית את השימוש בכיוון - ולבסוף: נפרדת מאביה בנושקיה. הסערה שעוררה יעל במולדתה, לפני חודשים אחדים, אינה מוצאת כל הד מעל דפי השבועון הצרפתי. עבורו אין היא דמות בעייתית, כי אם סופרת עולה, אחת מאותה חבורה צעירה המטי- ביעה חותמה על תרבות המערב כיום.

ה קומה החמישית, במקרה זה, היא של מלון קרסטון בקאן, שם מצאו כתב וצלם השבועון הצרפתי הנפוץ מאטש את יעל דייק. התוצאה: כתבה מצולמת של חמישה כמודים, עי- בת הרמטכ"ל שכתבה ספר על חיילות צה"ל. כך כותב השבועון: "הצעירה שפתחה את הדלת אינה מאופרת. אין לה גם כל צורך באיפור. שתי עיניים גדולות, בעלות מבט ציני ועצוב גם יחד, צבע-עור שחום, פה מריר וחד מספיקים להבדיל אותה מבין כוכבי-המחר, שבאו לחפש את מזלם. יעל דייק היא בדיוק חמש קומות מעליהם. המולת אולם-הכניסה, שם נרקמה ונהרסה קאריירות כה רבות, אינה מגיעה אל החדרון של יעל, בו שוכנת כבוד מכות-כתבה קטנטנה. יעל מתי- רה את חגורת חלוקה הירוק וקושרת אותה מחדש, כדי לחדא כי אמנם היתה קשורה היטב. אני נהנית להסתכל ב- כל האנשים הללו (שבאו לפסטיבל הסר- טים) כשם שנהנים להסתכל על המת- רחס בתוך קן נמלים, הודתה. "היא מתבוננת בשבועון מצויר. ברי גייט בארדו מחייכת לרוחם עמוד שלם. יעל מחזירה את השבועון למקומו ואו- מרת: אני מרגישה כמו חושב המאדים שרעה והגיע לכדור הארץ. האנשים כאן נראים כל כך עצובים. מה מריק אותם? "את יעל דייק שום דבר אינו מריק. היא בורחת. היא מנסה לברוח, כפי שבת גיה ספרה. מפני עולם שבו חיבתם בחורות לשרת שנתיים בצבא. יעל דייק, בתו הבכורה של משה דייק, היא סגן בחיל-המלואים של צבא ישראל. כדי להגיע לכך, עברה הרבה. היא אינה שו- כחת דבר. והיא רק בת עשרים. לפני כמה לילות הופתעה לראות את זיאויא גאבור, חבושה פיאה-נכרית כחלחלה, מכריזה: אין דבר שאינו מסו- גלת לעשות! יעל לא השיבה, אולם היא רצתה לקרוא לעומתה: אם כך, בו- אי אלינו להשכין שלום עם הערבים!"

וינגייט פסק מאמר

ה מאמר הארוך מספר בהתפעלות על הנערה הכובשת את גורלה, כש-